

Γνωστά πρόσωπα της δημόσιας ζωής περιγράφουν εμμονές, αντικείμενα, συνθήκες που τους έχουν σημαδέψει

Τα φετίχ μου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ν. ΜΑΝΙΑΤΗΣ

«Το τέλος του κόκκινου ανθρώπου»

Το απόλυτο φετίχ μου. Ένα συγκλονιστικό βιβλίο το οποίο συνιστώ ανεπιφύλακτα να το διαβάσουν όλοι. Χωρίς κομματικά γυαλιά, αλλά και χωρίς πολιτικές προκαταλήψεις. Και δυστυχώς είναι τόσο επίκαιρο, που ανατρέχω συχνά για να διαπιστώσω και πάλι με θλίψη το πόσο εύκολα και γρήγορα η ελπίδα μετατρέπεται σε τραγωδία, ο λαϊκισμός γίνεται καθεστώς και εν τέλει ο πολίτης «πληρώνει» τις ακραίες πολιτικές τακτικές, ρητορικές και επιλογές.

Διαβάζοντας τις προσωπικές ιστορίες απλών ανθρώπων για τις συνθήκες της ζωής στη Σοβιετική Ένωση, τη μετάβαση στον καπιταλισμό και την κατάσταση 20 και 30 χρόνια μετά την πτώση του κομμουνισμού, αντιλαμβάνεται κανείς το μέγεθος της φρικαλεότητας του καθεστώτος, την ωμότητα του νεοφιλελευθερισμού, την απομυθοποίηση του σοσιαλιστικού ιδεώδους και τη διάλυση της ζωής εκατομμυρίων ανθρώπων, προς όφελος κάποιων ολίγων εκλεκτών.

Δεν είναι ένα ακόμα βιβλίο ιστορίας, είναι ένα βιβλίο εμπειριών.

Μια συλλογή από εμπειρίες ανθρώπων που έζησαν δύο εκ διαμέτρου αντίθετα καθεστώτα και δύο εντελώς διαφορετικά οικονομικά μοντέλα. Πολίτες που τους είχε απαγορευτεί η πίστη στον Θεό, μέχρι ξαφνικά να ανακαλύψουν πολλές θρησκείες στην ίδια χώρα. Ανθρώποι που είχαν μία εθνική ταυτότητα και ξαφνικά μετατράπηκαν σε εχθρούς με τα, μέχρι πρότινος, «αδέλφια» τους.

Μιλάμε για απλούς καθημερινούς ανθρώπους, με τις δουλειές τους, τα σπίτια τους, τις οικογένειές τους. Το μέγεθος της ωμότητας, του ανθρώπινου πόνου, της αποκάλυπτης βίας, αλλά και της χαράς που περιγράφονται, των ευκαιριών και της εσωτερικής γαλήνης που βρίσκονται και στα δυο καθεστώτα, είναι δύσκολο να γίνει κατανοητό από εμάς τους Έλληνες, τουλάχιστον από τη δική μου γενιά, αλλά και από την προηγούμενη.

ΑΝΙΣΤΟΡΗΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ. Παρ' όλα αυτά, επιμένουν κάποιοι να χρησιμοποιούν αδιανόητες για εμάς έννοιες, ανιστόρητα επιχειρήματα και απαράδεκτες προκαταλήψεις για να καλλιεργήσουν το επιθυμητό γι' αυτούς πολιτικό και κοινωνικό κλίμα. Και αυτό είναι επικίνδυνο. Μια ματιά στο βιβλίο αυτό θα τους πείσει...

Το προηγούμενο διάστημα είδα με μεγάλη έκπληξη στα social media, από μερίδα πολιτών και δημοσιογράφων, την παρομοίωση της απεργίας των εργαζομένων στα μέσα μαζικής μεταφοράς με σταλινικές τακτικές.

Το παράδειγμα αυτό είναι μέρος μιας ευρύτερης τακτικής από ακραίες ομάδες που κατακτούν ολοένα και περισσότερο χώρο στον δημόσιο λόγο. Μια τακτική εξίσωσης με τον κομμουνισμό και τις σοβιετικού τύπου δικτατορίες για οτιδήποτε μπορεί να χαρακτηριστεί αριστερό ή ακόμα και προοδευτικό. Στην τακτική αυτή έχει ενταχθεί και το Προσφυγικό/Μεταναστευτικό, στο οποίο δίδεται μια επικίνδυνη χροιά θρησκευτικού χαρακτήρα και - ακόμα χειρότερα - μιας γενετικής προδιάθεσης στη βία και την ανομία.

Η ίδια ακριβώς τακτική χρησιμοποιήθηκε από τον Γκέμπελς στη δεκαετία του 1930 για

Συνιστώ ανεπιφύλακτα να διαβάσουν όλοι το συγκλονιστικό βιβλίο της Σβετλάνα Αλεξίεβιτς ■ Μια συλλογή από εμπειρίες ανθρώπων που έζησαν δύο εκ διαμέτρου αντίθετα καθεστώτα και δύο εντελώς διαφορετικά οικονομικά μοντέλα

τη στοχοποίηση των Εβραίων, των καλλιτεχνών και των κομμουνιστών.

ΕΥΚΟΛΙΑ. Είναι πραγματικά εντυπωσιακή η ευκολία με την οποία χρησιμοποιούνται λέξεις και έννοιες όπως «Σοβιετικό», «Στάλιν», «Εισβολείς» ή «Ισλαμοποίηση» από ανθρώπους που δεν έχουν πραγματική εικόνα και, ευτυχώς, δεν έχουν ζήσει σε σοβιετικο-σταλινικό καθεστώς, δεν έχουν βιώσει στρατιωτική εισβολή και σίγουρα δεν έχουν πέσει θύματα απόπειρας ισλαμοποίησης. Η ευκολία αυτή καθίσταται, την ίδια στιγμή, άκρως επικίνδυνη. Και αυτό γιατί η «λύση» σε όλους αυτούς τους κινδύνους εφευρίσκει στις αντίθετες ακριβώς έννοιες, με ακραίες λύσεις και «εύκολες» διαδικασίες. Νεοφιλελευθερισμός, απορρύθμιση αγορών και εργασιακών σχέσεων, μαζικές απελάσεις, κλείσιμο συνόρων και αναζήτηση θρησκευτικών εχθρών.

Βέβαια υπάρχει και η άλλη όψη του ίδιου νομίσματος. Ακρατη υποστήριξη των μεταναστών, ακόμα και όταν προβαίνουν σε άνομες πράξεις και εύκολη στοχοποίηση ως ακροδεξιών όλων όσοι τολμούν να μιλήσουν για το

ζήτημα. Εύκολη παρομοίωση των ελλήνων προσφύγων του 1922 ή των μεταναστών της δεκαετίας του 1950 και του 1960 με τους εκατομμύρια πρόσφυγες και μετανάστες από χώρες της Αφρικής και της Μέσης Ανατολής που συρρέουν στα ελληνικά νησιά, χωρίς όρους και όρια.

Στο οικονομικό και εργασιακό επίπεδο υπάρχει ποινικοποίηση του κέρδους και δημιουργία αρνητικής χροιάς σε οποιαδήποτε ιδιωτική πρωτοβουλία, με τον εύκολο χαρακτηρισμό της ως νεοφιλελεύθερης.

Αν μπορούσα να συνομιλήσω με τους υποστηρικτές των δύο ακραίων απόψεων, θα τους πρότεινα να διαβάσουν το δικό μου «φετίχ», ώστε να μην ξεστομίζουν με τόση ευκολία λέξεις συνυφασμένες με τον όλεθρο και την καταστροφή. Για να πέσουν οι τόνοι, να καλλιεργηθεί ο διάλογος και να βρεθούν λύσεις, οι οποίες θα οδηγήσουν στην πραγματική ευημερία του λαού και της χώρας.

Ο Μιχάλης Κατρίνης είναι Βουλευτής του Κινήματος Αλλαγής

ΣΒΕΤΛΑΝΑ ΑΛΕΞΙΕΒΙΤΣ
ΝΟΜΠΕΛ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ 2015

ΤΟ ΤΕΛΟΣ
ΤΟΥ ΚΟΚΚΙΝΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ Δ. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ

«Σε αυτό το μαγευτικό βιβλίο, η Σβετλάνα Αλεξίεβιτς ενορατησάρχει μια πλούσια συμφωνία ρωσικών φωνών που περιγράφει τις δικές τους ιστορίες αγάπης και θανάτου, χαράς και λύπης, καθώς προσπαθούν να καταλάβουν το νόημα του εικοστού αιώνα, του τόπου τριγύρω για τη χώρα τους»

Τζ. Μ. Κούσι

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

Μιχάλης Κατρίνης

